

Pandemie mění trhy. Kdo byl poslední, má nyní šanci se dostat na špici

– TEXT – Alžběta Vejvodová – FOTO – Matej Slávik

Pandemická podpora poskytovaná státem firemnímu sektoru deformuje trh, říká krizový manažer a místopředseda České asociace interim managementu Petr Karásek. Zbytečně chrání firmy, které by potřebovaly očistnou kúru. Řada tuzemských podniků totiž podle něj měla ekonomické problémy už před pandemií. Chybovaly ve svých strategiích a zákazníkům se často nesmyslně podbízel extrémně nízkými cenami.

Manažer, který postavil na nohy například kopřivnickou Tatru, vidí aktuální ekonomickou krizi jako skvělou příležitost ke změně. „Je to revoluční doba, která do jisté míry naruší ustálené poměry v byznysu, a karty se rozdávají znovu,“ upozorňuje Karásek a dodává: „Ten, kdo vymyslí tu nejlepší reakci na potíže, které kolem nás jsou, bude nejuspěšnější.“

Počet firemních reorganizací a konkurzů byl loni nejnižší za posledních pět let. Jak je to možné? To koronavirus na podniky ještě nedolehl?

Naopak, pandemie se negativně dotkla naprosté většiny průmyslových podniků, ale řada faktorů paradoxně nutnost skutečného řešení těchto problémů na čas oddálila. Vládní podpůrná opatření snižují naléhavost důsledného řešení problémů, řada slabších firem přežívá i díky úsporám z předešlého období a vyčkává na další vývoj situace. Tím do značné míry oddaluje bolestná rozhodnutí.

Takže nízký počet konkurzů není dobrá zpráva?

Určitě není. Je žádoucí, aby nejslabší firmy ukončily stávající neefektivní živoření a buď se restrukturalizovaly, či reorganizovaly do efektivnějšího režimu podnikání, nebo zanikly. Ani zánikem firem se veškeré jejich hodnoty z pohledu ekonomiky neztratí. Jejich zákazníci si najdou nové, lépe fungující dodavatele, kterým přinesou své peníze a dají další práci, stejně tak většina jejich schopných dodavatelů si najde jiné, solventnější odběratele, kvalitní zaměstnanci si najdou perspektivnější zaměstnání, použitelný majetek těchto zanikajících firem se rozprodá a věřitelé

si rozdělí alespoň část z výnosu a definitivně si očistí své bilance od nedobytných pohledávek. Reorganizace i konkurz jsou tedy z pohledu celé ekonomiky potřebné očistné nástroje. Státní podpora tak podnikatelské prostředí svým způsobem deformuje.

Jaký to může mít vliv na tržní prostředí a konkurenceschopnost českého průmyslu?

Řada neefektivně fungujících společností je udržována při životě s pomocí „infuzí“, jejichž cash flow je dotováno různými vládními podpůrnými programy, snad s jakousi motivací udržení zaměstnanosti. Ale pokud tyto problémové fungující firmy nezmění své stávající neefektivní interní procesy, pokud nezvýší kvalitu, produktivitu a efektivitu své práce, pokud alespoň zčásti neeliminují obchodní a provozní rizika, která je ohrožují, pokud nezvýší schopnosti a znalosti svých zaměstnanců, nikdy se z problémové situace nemohou samy dostat. Nadále se budou pohybovat ve spodní části pomyslného podnikatelského pelotonu, bohužel často i na hraně ekonomického přežití.

Je ještě šance, aby se tyto podniky vyhnuly insolvenčnímu řízení? Co konkrétně by mohly udělat, ještě než skončí koronavirové podpory, aby to zvládly co nejlépe a nárůst insolvencí byl co nejmenší?

Každá firma si musí udělat inventuru, jak na tom je. V tuto chvíli jde především o revizi strategie. Měly by si položit otázku, jestli jejich plány odpovídají stávající

Je žádoucí, aby nejslabší firmy ukončily stávající neefektivní živoření. Ani zánikem veškeré jejich hodnoty z ekonomiky nezmizí.